

Németh T. Enikő - Álhírek

2025. október 20-án iskolánkban, a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban megrendezésre került a „Nem középiskolás fokon” előadássorozat következő állomása. Ennek keretében a legkülönbözőbb tudományágak képviselői látogattak el hozzánk, és vezettek be minket saját kutatásaik rejtelmeiben.

A hír olyan tájékoztatás, amit valamilyen fontos eseményről vagy történésekről közölnek az emberekkel. A lényeg az, hogy a hír egy pontos információ legyen, tényszerű, és megbízható forrásból származzon.

Ma már szinte mindenki használja az internetet, főleg a közösségi médiát, és emiatt elég gyakran találkozunk olyan hírekkel, amik nem feltétlenül igazak. Ezeket hívják álhíreknek. Sokszor úgy néznek ki, mintha valós dolgokat írnának, de közben vagy kitaláltak, vagy teljesen félrevezetőek. Az a baj ezekkel, hogy nagyon könnyen elterjednek, főleg ha valami megrökönytetőt állítanak.

A legnagyobb probléma, hogy első ránézésre nem mindig lehet megkülönböztetni, hogy egy hír igaz-e vagy sem, főleg ha úgy van megfogalmazva, mintha egy hivatalos oldal írta volna. Ráadásul sokan nem is ellenőrzik a forrásokat, hanem automatikusan továbbküldik az ismerőseiknek, így az álhírek nagyon gyorsan terjednek, mint valami vírus.

A legdurvább változat az, amikor valaki szándékosan terjeszt hamis információt. Ezt hívjuk dezinformációnak. Ilyenkor nem arról van szó, hogy valaki tévedésből mond valami hülyeséget, hanem direkt akarja megtéveszteni az embereket. Ennek sokszor politikai, gazdasági vagy egyéb célja van.

A dezinformáció nem csak simán megtéveszt, hanem komoly károkat is tud okozni. Az emberek gyakran hoznak rossz döntéseket álhírek miatt – például nem mennek orvoshoz, nem oltatják be magukat, vagy veszélyes „házi módszereket” próbálnak ki. Ez különösen jellemző

volt a COVID–19 járvány alatt, amikor rengeteg hamis információ terjedt az interneten arról, hogy hogyan terjed a vírus, mitől gyógyul meg valaki, vagy, hogy veszélyes-e az oltás. Ezek a tévhitek sok ember egészségét, sőt életét is veszélybe sodorták, és megnehezítették a védekezést a járvány ellen.

Éppen ezért nagyon fontos lenne, hogy legyen egy összehangolt fellépés az álhírek ellen. Ez azt jelenti, hogy ne csak az újságírók, hanem az iskolák, a tudósok, a közösségi oldalak és akár az állam is dolgozzon azon, hogy az emberek jobban ki tudják szűrni, mi igaz és mi nem.

Online dezinformáció azonosítása 4 lépésben:

1. álhírmegosztó oldalak listázása
2. tényellenőrzés
3. automatikus azonosítás
4. nyelvészeti alapú azonosítás

Ezért nagyon fontos, hogy mindig óvatosak legyünk azzal, amit olvasunk vagy megosztunk az interneten. Nem szabad mindent automatikusan elhinni, amit látunk, hanem érdemes utánanézni a forrásoknak, és kritikusan gondolkodni. Ha nem figyelünk erre, könnyen áldozatává válhatunk a dezinformációnak, ami nemcsak nekünk, hanem másoknak is árt.

Írta: Szabó Nina és Ispán Dorina 9.a osztályos tanuló

Az esemény az MTA Alumni program keretében valósult meg.